

Venstres Anti-piratplan

- Et politisk oplæg fra Venstre

**Udviklingsordfører Karsten Lauritzen og
udenrigsordfører Michael Aastrup Jensen
Marts 2011**

Venstres Anti-piratplan

Pirateriet ud for de somaliske kyststrækninger har nu nået et omfang, der kræver drastiske handlinger. Regeringen har løbende optrappet indsatsen, grundet Danmarks position som en af verdens største søfartsnationer målt på størrelsen af vores handelsflåde og andelen af verdenshandelen. Fri og uhindret passage på verdenshavene er afgørende for verdenshandelen og dansk økonomi. Danmarks ansvar og økonomiske interesser tilsiger således et øget dansk engagement over for pirateriet.

Det har hidtil betydet dansk ledelse af NATOs antipiratoperation, et dansk flagskib i Adenbugten, flere initiativer over for Somalia, såsom ledelse af FN's juridiske indsats, etablering af fængsler i Somalia og en international piratdomstol, samt bilaterale aftaler i regionen og omfattende økonomisk støtte. Desværre fortsætter pirateriet uanfægtet i stigende grad, både i omfang og brutalitet. Senest er en dansk familie blevet bortført af somaliske pirater. Venstre lægger således op til en markant eskalering af den danske indsats med en række militære, juridiske, økonomiske og sociale initiativer på både kort og langt sigt, der skal sætte en stopper for pirateriet og etablere lov og orden i området.

Udviklingsordfører Karsten Lauritzen og udenrigsordfører Michael Aastrup Jensen

Venstres initiativer

1. Militær indsats

- **Udvidelse af dansk/NATO-mandat og Rules of Engagement** således, at det er identisk med det nuværende FN-mandat, der bl.a. tillader lynoperationer på landjorden¹. Senest har myndighederne i Puntland anmodet om international assistance til rydning af piraternes baser i området.²
- **Piraternes moderskibe skal bordes** og konfiskeres: set i lyset af, at piraterne vha. såkaldte moderskibe har været i stand til at optrappe deres angreb og udvide deres aktionsradius.³
- **Ny dansk lynprocedure** (klare juridiske linjer) til at iværksætte akutte, afgrænsede militære lynoperationer i udlandet, såsom eftersøgnings- og redningsmissioner for eksempelvis at evakuere gidsler i tilfælde hvor tid og hemmeligholdelse er afgørende. Dette følges af aftaler med nære allierede om logistik til at udføre disse operationer.
- **Nyt NATO antipiratteam.** Regeringen bør arbejde for, at NATO etablerer en fælles anti-piratkapacitet, herunder en stående indsatsstyrke der til hver en tid er klar til at rykke ud for at befri piraternes tilfangetagne gidsler samt mulighed for at trække på medlemslandenes materiel (fx luftstøtte, lufttransport) og infrastruktur (fx flybaser eller havne).
- **Fælles international biometrisk registrering af pirater**, herunder registreringskapacitet i Puntland og Somaliland for at sikre optimale vilkår for efterforskningen og mulighed for domfældelse mod formodede pirater. Det betyder også et fælles register for de mange aktører, der patruljerer i Adenbugten: NATO, FN, EU samt interesserede enkeltlande.
- **Udvidelse af de militære operationer** ved at udvide missionen til også at bekæmpe ulovligt fiskeri og dumpning af affald, så de lokale fiskere kan få mulighed for at genoprette deres industri.⁴ Baseres bl.a. på SOK's succesrige havmiljøvogterindsats.⁵
- **Den Afrikanske Union skal spille en større militær rolle.** Venstre lægger endvidere vægt på, at Den Afrikanske Union i højere grad kommer til at spille en rolle i den internationale kamp mod pirateri, herunder med bidrag af mandskab.

2. Juridisk indsats

- **Internationale definitioner på søkriminalitet**, for eksempelvis pirateri-relateret udstyr og sanktioner for at besidde disse: formodede pirater er blevet løsladt, fordi det ikke har været muligt at dømme dem ud fra de foreliggende beviser.⁶ Ved at gøre det internationalt og lokalt strafbart at besidde udrustning, der tydeligvis var tænkt anvendt til pirateri (fx rebstiger, entréhager samt lette og tunge våben såsom rifler og raketstyr), vil tilbageholdelse af formodede pirater i højere grad kunne føre til hurtig domfældelse for forsøg. Skærpet våbenlovgivning har været en stor succes i kampen mod bander i Danmark.
- **Danmark forhandler ikke med terrorister og kriminelle.** Venstre bakker op om regeringens generelle afvisning af at indgå i forhandlinger med pirater.
- **Internationale piratdomstole.** Venstre støtter *Kontaktgruppen om Pirateris* forslag om etablering af særdomstole i Puntland og Somaliland, samt i Tanzania.⁷

¹ FN Sikkerhedsrådsbeslutning SC/9541: <http://www.un.org/News/Press/docs/2008/sc9541.doc.htm>

² TV-Avisen 18:30, 4. marts 2011: Abdirizak, M. Ahmed, chef for piratbekæmpelse, Puntland.

³ Lloyd's List, 4. februar 2011: <http://www.lloydslist.com/ll/sector/ship-operations/article355581.ece>

⁴ Udenrigsministeriet: "Politikpapir for Danmarks engagement i Somalia 2011", s. 17: <http://www.um.dk/NR/rdonlyres/573B109A-1227-4223-B4B9-FB57D2376977/o/PolitikpapirforDanmarksengagementiSomalia2011.pdf>

⁵ http://baad.guide.dk/Sikkerhed/Milj%C3%B8/Sejlergl%C3%A6de/10000_sejlere_vogter_milj%C3%B8et_1722160

⁶ Politiken, 9. februar 2011: "Dansk krigsskib løslader pirater": <http://politiken.dk/indland/ECE1190939/dansk-krigsskib-loeslader-formodede-pirater/>

⁷ International Kontaktgruppe om Pirateri, Ambassadør Thomas Winkler, jf Ritzau-telegram, 3.marts 2011

- **Skalerbare piratfængsler.** Konkret arbejdes der på etablering af to nye fængsler i hhv. Puntland og Somaliland. Disse skal hver især huse 500 dømte pirater.⁸
  - Venstre lægger vægt på, at disse fængsler er sikret mod angreb udefra/ befrielsesaktioner.
  - Samtidig skal der være mulighed for en massiv udvidelse af kapaciteten i begge fængsler.
- **Antiislamiseringsindsats i fængslerne:** Forhindre at fængslede pirater radikaliseres/islamiseres under deres afsoning, som følge af uheldig indflydelse eller vrede mod de nationer, der har fanget, dømt og straffet dem. Baseres på erfaring fra lignende initiativ under Kriminalforsorgen i Danmark.⁹
- **Indsats mod hvidvaskning af løsesummer.** Øget samarbejde med – samt krav til – Kenya og andre relevante nabolande om øget indsats mod hvidvaskning (herunder investeringer) af piraternes løsepenge. Dansk bistand til bl.a. Kenya skal betinges af øget kenyansk engagement på området.¹⁰ Desuden ønsker Venstre en redegørelse, for i hvilket omfang terrorlovgivningen, for så vidt angår finansielle transaktioner, kan bringes i anvendelse til at konfiskere summer tilvejebragt ved pirateri.
- **Lyntilladelse til bevæbnede vagter på skibe,** der sejler under dansk flag. Rederierne skal i vid udstrækning kunne gøre brug af bevæbnede vagter, når de passerer piratruede farvande. Tilladelser til at tage vagter ombord skal behandles hurtigt fx online. Vi ved af erfaring, at bevæbnede vagter er et effektivt supplement til skibenes øvrige sikkerhedsinstallationer.¹¹
- **Danske rederier skal medfinansiere.** Venstre foreslår endvidere, at rederibranchen i højere grad tager et medansvar for en langsigtet løsning på problemet i form af medfinansiering af flere af de nævnte initiativer. I samarbejde med rederibranchen skal best-practice i fht. præventive foranstaltninger på de relevante skibe i langt højere grad rulles ud til alle.

3. Civil indsats

Venstre ønsker desuden at styrke indsatsen for at skabe et bæredygtigt civilsamfund i de relativt velfungerende autonome somaliske provinser Puntland og Somaliland og på sigt i selve Somalia. Derfor foreslår Venstre følgende initiativer:

- **En resocialiseringsindsats for dømte pirater** i de somaliske fængsler, herunder etablering af indkomsterstøttende erhverv og uddannelsesmuligheder. Dette for at modvirke at tidligere straffede fortsætter deres pirateri.
- **Radio Free Somalia:** Etablering af en somalisk radiokanal, der kan levere nyheder og kulturstof som modpol til den nuværende islamisering af det somaliske mediebillede – efter norsk forbillede.¹² Den kunne passende streames fra Danmark og bruges som et aktiveringsprojekt.
- **Uddannelse og udstyr til kystvagten/marinen** i Puntland og Somaliland - også for at dæmme op for ulovligt fiskeri – herunder overdragelse af udfasede flådefartøjer til landenes kystvagter.¹³
- **Samarbejde med den lokale kystbefolkning:** I modsætning til de generelle forlydender er det kun en meget lille del af piraterne, der tidligere har været fiskere - hovedparten af piraterne kommer fra den indre del af landet.¹⁴

⁸ International Kontaktgruppe om Pirateri, Ambassadør Thomas Winkler, jf Ritzau-telegram, 3.marts 2011

⁹ <http://www.dr.dk/Nyheder/Politik/2010/01/08/130245.htm?rss=true> samt <http://www.pet.dk/Publikationer/Taler/Kbh-uni-2007.aspx>

¹⁰ Ifølge Udenrigsministeriet hvidvaskes en stor del af piraternes løse penge i Kenya, bl.a. gennem ejendomsinvesteringer i Nairobi.

¹¹ Ritzau telegram, 3. marts 2011: *Pirater i ildkamp med dansk fragtskib:*

<http://www.nordjyske.dk/artikel/10/2845/2/3806352/2/pirater%20i%20ildkamp%20med%20dansk%20fragtskib>

¹² Democratic Voice of Burma: <http://www.dvb.no/>

¹³ Søværnet har tidligere udfaset patruljefartøjer til Den Litauiske Flåde:

<http://www.ambviinius.um.dk/da/menu/Forsvarssamarbejde/Dehdansklitauiskesamarbejde/>

- **Gøre de autonome provinser Puntland/Somaliland til fyrtårne/forbilleder** for resten af Somalia ved at øge Danmarks og EU's investeringer i deres landbrug, uddannelse og civile administration.
- **EU-frihandelsaftaler med Puntland og Somaliland.** Venstre ønsker indgåelse af frihandelsaftaler med Puntland og Somaliland for derved at støtte udviklingen af eksportorienterede erhverv og beskæftigelse i de to områder.
- **Dansk og international anerkendelse af Somaliland** for derved bl.a. at styrke områdets adgang til international bistand.²⁵
- **Assistere med at etablere somaliske myndigheder** i Puntland og Somaliland, der kan udstede fiskeritilladelser og anvende proventet til at håndhæve fiskerirettighederne og vedligeholdelse af fiskebestandene, som de nordiske lande allerede planlægger at gøre det i Kenya.

---

²⁴ Der Spiegel Online International, 12. april 2008: "*The Poor Fishermen of Somalia*":
<http://www.spiegel.de/international/world/0,1518,594457,00.html>

²⁵ Jyllands-Posten, den 7. februar 2011: "*V: Anerkend Somaliland*"